

CREATIVITY AS THE BASIS OF THE PEDAGOGICAL SKILL OF FUTURE TEACHERS OF LABOR EDUCATION AND TECHNOLOGY КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

Androsenko A. / Андросенко А.О.

postgraduate student/Аспірант

ORCID: 0000-0001-8189-4146

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University,

Hlukhiv, Kyivska 24, 41400

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка,

Глухів, Київська 24, 41400

Анотація. Розглянуто залежність рівня педагогічної майстерності майбутніх учителів трудового навчання і технологій від здатності самостійно знаходити шляхи вирішення тих чи інших педагогічних завдань, розвитку критичного мислення, уміння ефективно діяти в проблемних ситуаціях, обираючи оригінальні рішення.

Ключові слова: педагогічна майстерність, креативність.

Abstract. The dependence of the level of pedagogical skill of future teachers of labor education and technologies on the ability to independently find ways to solve certain pedagogical tasks, the development of critical thinking, the ability to act effectively in problem situations, choosing original solutions, is considered.

Keywords: pedagogical mastery, creativity.

Вступ.

Сучасний світ потребує від людини нестандартного мислення, здатності до продукування нових ідей, вміння вирішувати завдання незвичайним способом. На сьогоднішній день креативні якості є великою перевагою у всіх сферах життєдіяльності.

Основний текст.

Провідним принципом сучасної педагогічної освіти є підготовка вчителя-професіонала, який вирізняється педагогічною майстерністю та мобільністю, самостійністю та ініціативністю, нестандартністю мислення та творчою манерою роботи, індивідуальним методичним стилем та вмінням організувати освітній процес з урахуванням особливостей та потреб кожного учня [1, с. 14].

Специфіка діяльності вчителя трудового навчання і технологій потребує особистості творчої, професійно компетентної, сучасної, відкритої до інновацій, здатної поєднувати в собі функції психолога, менеджера, організатора з високим рівнем розвитку професійної культури.

Як зазначає С. Бурчак, головна мета педагогічної освіти нині полягає у підготовці компетентнісних, кваліфікованих випускників, здатних не лише застосовувати на практиці знання, вміння і навички, а й приймати оригінальні та нестандартні, креативні рішення в ситуаціях, що виникають у професійній діяльності [1, с. 15].

Відтак, розвиток креативності майбутніх вчителів трудового навчання постає одним із провідних завдань професійної підготовки в умовах закладу вищої освіти.

Креативність інтенсивно досліджується соціологами, психологами та педагогами починаючи з другої половини ХХ ст. Спочатку креативність розглядалася як функція інтелекту, рівень розвитку інтелекту зіставлявся з рівнем розвитку креативності. Пізніше виявилось, що рівень інтелекту корелює з креативністю лише до певної межі, а високий інтелект заважає творчості. Вже зараз креативність досліджується як незведена до інтелекту функція цілісної особистості, яка залежить від цілого комплексу її психологічних характеристик.

Аналіз словникових джерел та наукових праць українських та зарубіжних дослідників свідчить про те, що поняття «креативність» потрактовується по-різному. Одні науковці під креативністю пропонують розуміти особливість інтелекту, інші – специфічну потребу людини у пошуково-перетворювальній діяльності, а деякі – взагалі ототожнюють її з творчістю.

У великому тлумачному словнику сучасної української мови креативність визначається як творча, новаторська діяльність [3, с. 462]. В енциклопедії освіти даний феномен розглядається як творчий дух, творчий потенціал особистості, її творчі здібності, які виявляються не лише в оригінальних продуктах діяльності людини, а й у її мисленні, почуттях та під час комунікативної взаємодії з іншими [4, с. 270].

Українські психологи В. Барко, В. Дружинін, В. Моляко, А. Тютюников, Т. Червонна та інші дійшли висновку про те, що креативність є особистісною якістю, заснованою на розвитку вищих психічних функцій.

Л. Любарська, Л. Марцева, В. Фрицюк поняття «креативність» пропонують розглядати як динамічну, інтегративну особистісну характеристику, яка визначає здатність до творчості і є умовою самореалізації особистості [5, с. 142].

На нашу думку, креативність майбутніх вчителів трудового навчання і технологій передбачає наявність знань та уявлень про особливості та умови пошуку нових шляхів та методів реалізації педагогічної діяльності, готовність до сприйняття нового та прагнення до його втілення на практиці.

Слушно зауважують С. Бурчак та Л. Бурчак про те, що творчий характер педагогічної діяльності вчителя трудового навчання і технологій потребує безперервного особистісно-професійного розвитку, удосконалення творчих якостей, а також формування загальної та професійної педагогічної культури. Підвищення професійної майстерності та професійної культури вчителя можливе лише в процесі постійної роботи над собою, що передбачає особливе облаштування життя в цілому. Безсумнівно, творчий пошук і нестандартний підхід до праці є важливою умовою ефективності будь-якої професійної діяльності, але в педагогічній вони є нормою, без якої ця діяльність взагалі не може відбуватися [2, с. 24].

Висновки.

Отже, рівень педагогічної майстерності майбутніх учителів трудового навчання і технологій залежить від здатності самостійно знаходити шляхи вирішення тих чи інших педагогічних завдань, розвитку критичного мислення, уміння ефективно діяти в проблемних ситуаціях, обираючи оригінальні рішення – тобто від креативності. Ця особистісна характеристика майбутніх

учителів трудового навчання і технологій є однією із найбільш затребуваних для розвитку сучасної освіти.

Література:

1. Бурчак С. О. Генеза проблеми креативності в психолого-педагогічній науці. *Витоки педагогічної майстерності*, 2019. Вип. 24. С. 14-19.
2. Бурчак С. О., Бурчак, Л. В. Система розвитку творчості майбутніх учителів у процесі фахової підготовки. *Імідж сучасного педагога*, 2021. Вип. 4 (199). С. 20–25.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000989> (дата звернення 13.02.2024).
4. Кремень В. Г. Енциклопедія освіти. Академія педагогічних наук України. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Фрицюк В.А., Марцева Л.А., Любарська Л.А., Креативність майбутніх учителів технологій у контексті дефінітивних підходів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2023. С. 141-151.

Науковий керівник: док. пед. наук, проф. Бурчак С. О.

Тези відправлені: 19.02.2024 р.

© Андросенко А.О.